



Briuselis, 2017 10 04
COM(2017) 567 final

2017/0248 (CNS)

Pasiūlymas

TARYBOS REGLAMENTAS

**kuriuo dėl patvirtinto apmokestinamojo asmens iš dalies keičiamas Reglamentas (ES)
Nr. 904/2010**

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

- **Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai**

Šis pasiūlymas yra dalis teisės aktų rinkinio, kuriuo, remiantis prekių apmokestinimo paskirties valstybėje narėje principu, siekiama sukurti galutinę PVM sistemą, skirtą Sąjungos valstybių narių tarpusavio prekybai, ir kartu sukurti patikimą bendrą Europos PVM erdvę. Tokios paprastesnės ir nuo sukčiavimo apsaugotos galutinės PVM sistemos, skirtos Sąjungos vidaus prekybai, teisės akto pasiūlymas buvo įtrauktas į Komisijos 2017 m. darbo programą¹. Šiais pasiūlymais sukurti galutinę PVM sistemą, skirtą Sąjungos valstybių narių tarpusavio prekybai, valstybių narių prašymu taip pat tobulinama dabartinė PVM sistema².

Tiek norint sukurti galutinę PVM sistemą, tiek dėl tam tikrų pirmiau minėtų dabartinės sistemos patobulinimų apmokestinamiesiems asmenims reikėtų tam tikromis sąlygomis gauti patvirtinto apmokestinamojo asmens statusą. Remiantis patvirtinto apmokestinamojo asmens sąvoka būtų galima paliudyti, kad konkreti įmonė apskritai gali būti laikoma patikimu mokesčių mokėtoju. Tam tikros supaprastintos taisyklės, susijusios su atsargų atšaukimo procedūromis, grandininiais sandoriais ir į kitą valstybę narę gabenamų ar siunčiamų prekių gabenimo, kurio metu gali būti sukčiaujama, įrodymais, turėtų būti taikomos tik tuo atveju, kai atitinkamame sandoryje dalyvauja patvirtintas apmokestinamasis asmuo. Be to, taikant patvirtinto apmokestinamojo asmens sąvoką, būtų galima laipsniškai įdiegti galutinę PVM sistemą, nes pirmuoju tos galutinės sistemos taikymo etapu, tiekiant prekes Sąjungoje, įsigyjančiam asmeniui, kuris yra patvirtintas apmokestinamasis asmuo, turėtų būti taikoma atvirkštinio apmokestinimo tvarka. Ji grindžiama tuo, kad patvirtintas apmokestinamasis asmuo iš esmės yra patikimas mokesčių mokėtojas, taigi neturėtų būti sukčiaujama, jeigu patvirtintam apmokestinamajam asmeniui Sąjungoje tiekiamos prekės būtų neapmokestintos PVM.

Tokiomis aplinkybėmis įmonėms ir mokesčių administratoriams labai svarbu, kad įmonės patvirtinto apmokestinamojo asmens statusą būtų galima tiesiogiai patikrinti internetu. Tam būtina, kad visos valstybės narės informaciją apie įmones ir jų patvirtinto apmokestinamojo asmens statusą saugotų elektroninėje sistemoje ir kiekvienos valstybės narės kompetentingos institucijos užtikrintų, kad būtų teikiamas kiekvienos įmonės patvirtinto apmokestinamojo asmens statuso patvirtinimas. Šios prievolės valstybėms narėms turi būti nustatytos teisės aktais dėl administracinio bendradarbiavimo, t. y. 2010 m. spalio 7 d. Tarybos reglamentu (ES) Nr. 904/2010 dėl administracinio bendradarbiavimo ir kovos su sukčiavimu pridėtinės vertės mokesčio srityje³ (PVM administracinio bendradarbiavimo reglamentu).

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Šiuo pasiūlymu ketinama praktiškai įgyvendinti patvirtinto apmokestinamojo asmens statusą, kuris yra pagrindinė sudėtinė galutinės Sąjungos vidaus prekybai skirtos PVM sistemos, remiantis prekių apmokestinimo paskirties valstybėje narėje principu, dalis, kaip paskelbta

¹ 2017 m. Komisijos darbo programa „Sauganti, galių teikianti ir ginanti Europa“, COM(2016) 710 *final*, <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?qid=1487237841093&uri=CELEX:52016DC0710>.

² Žr. 2016 m. lapkričio 8 d. Tarybos išvadas dėl galiojančių ES PVM taisyklių dėl tarpvalstybinių sandorių tobulinimo (Nr. 14257/16 FISC 190 ECOFIN 1023, 2016 m. lapkričio 9 d.), <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-14257-2016-INIT/lt/pdf>.

³ OL L 268, 2010 10 12, p. 1–18.

PVM veiksų plane⁴. Patvirtinto apmokestinamojo asmens statusas taip pat svarbus siekiant valstybių narių prašymu šiek tiek patobulinti dabartinę sistemą, būtent patobulinti taisykles dėl grandinių sandorių, atsargų atšaukimo situacijų ir pervežimo įrodymo, kai neapmokestinamos Bendrijos viduje tiekiamos prekės.

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Paprastos, modernios ir nuo sukčiavimo apsaugotos PVM sistemos sukūrimas yra vienas iš Komisijos nustatytų 2017 m. fiskalinių prioritetų⁵.

Be to, kova su dingusio prekiautojo sukčiavimu PVM yra viena iš Europos Sąjungos prioritetinių kovos su nusikalstamumu sričių pagal Europolo 2014–2017 m. ES politikos ciklą⁶. Taip pat galima būtų nurodyti susitarimą⁷ įsteigti Europos prokuratūrą, kuri tam tikromis sąlygomis būtų kompetentinga spręsti sukčiavimo PVM klausimus.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

- **Teisinis pagrindas**

Pasiūlymas grindžiamas Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 113 straipsniu. Šiame straipsnyje nustatyta, kad Taryba, sprendama pagal specialią teisėkūros procedūrą ir pasikonsultavusi su Europos Parlamentu bei Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetu, vieningai priima nuostatas dėl valstybių narių netiesioginio apmokestinimo srities taisyklių suderinimo.

- **Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)**

Pagal subsidiarumo principą, nustatytą Europos Sąjungos sutarties (ES sutarties) 5 straipsnio 3 dalyje, veiksų Sąjungos lygiu galima imtis tik tuomet, kai numatytų tikslų valstybės narės vienos negali deramai pasiekti ir dėl siūlomų veiksų masto ir poveikio tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygiu.

Klausimų, susijusių su informacijos apie įmonių patvirtinto apmokestinamojo asmens statusą saugojimu ir prieigos prie jos nuostatomis, dėl jų pobūdžio atskiros valstybės narės negali spręsti, nes visų valstybių narių įmonės ir mokesčių administratoriai turėtų turėti galimybę standartizuotai patikrinti kitose valstybėse narėse įsisteigtų įmonių patvirtinto apmokestinamojo asmens statusą. Todėl reikia bendros sistemos ir dėl šios iniciatyvos Komisija turi teikti pasiūlymą iš dalies pakeisti PVM administracinio bendradarbiavimo reglamentą.

- **Proporcingumo principas**

Pasiūlyme paprasčiausiai nustatoma patvirtinto apmokestinamojo asmens statuso sistema, o veikimo kontrolė ir taikymo priemonės ir toliau yra valstybių narių atsakomybė. Būtent išimtinė valstybių narių kompetencija lieka patvirtinto apmokestinamojo asmens statuso

⁴ PVM veiksų planas „Bendros ES PVM erdvės kūrimas. Laikas spręsti“ (COM(2016) 148 *final*, 2016 m. balandžio 7 d.).

⁵ 2017 m. metinė augimo apžvalga, žr. https://ec.europa.eu/info/publications/2017-european-semester-annual-growth-survey_lt.

⁶ [EMPACT prioritetai \(Europos kovos su nusikalstamumo grėsmėmis tarpdisciplininė platforma\)](#).

⁷ Žr. <http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2017/06/08-eppo/>.

suteikimas arba panaikinimas atskiriems apmokestinamiesiems asmenims, remiantis bendrai sutartomis sąlygomis.

- **Priemonės pasirinkimas**

Kadangi galiojantis teisės aktas yra reglamentas, jis gali būti iš dalies keičiamas tik kitu reglamentu.

3. EX POST VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Techninio lygio diskusijoms dėl PVM Komisija sukūrė dvi darbo grupes: Grupę dėl PVM ateities ir PVM ekspertų grupę. Šios grupės aptarė Sąjungos vidaus prekybai skirtą galutinę PVM sistemą, taip pat patvirtinto apmokestinamojo asmens statuso klausimą. Be to, nuo 2016 m. gruodžio 20 d. iki 2017 m. kovo 20 d. vyko viešos konsultacijos ir sulaukta 121 atsiliepimo⁸.

- **Poveikio vertinimas**

Daroma nuoroda į atskirą poveikio vertinimą [SWD(2017) 325 ir jo santrauką SWD(2017) 326], kuris atliktas, *inter alia*, dėl šio pasiūlymo.

Pasiūlymo poveikio vertinimą 2017 m. liepos 14 d. apsvarstė Reglamentavimo patikros valdyba [Ares(2017)3573962-SEC(2017)423]. Valdyba pasiūlymą įvertino palankiai ir pateikė keletą rekomendacijų – į šias rekomendacijas buvo atsižvelgta. Valdybos nuomonė ir rekomendacijos minimos prie šio pasiūlymo pridedamo Komisijos tarnybų darbinio dokumento „Poveikio vertinimas“ 1 priede.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Pasiūlymas neturės neigiamo poveikio Sąjungos biudžetui.

5. KITI ELEMENTAI

- **Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas**

Pasiūlymo 1 straipsnio tikslas – sukurti patvirtinto apmokestinamojo asmens statuso įtraukimo į PVM informacijos mainų sistemą (VIES sistemą) pagrindą. Dabar VIES sistema, *inter alia*, naudojama tikrinti kitoje valstybėje narėje esančio įsigyjančio asmens PVM mokėtojo kodo galiojimą ir įsitikinti, kad tam įsigyjančiam asmeniui už valstybės narės ribų tiekiamos, gabenamos ar siunčiamos prekės gali būti neapmokestinamos PVM. Praktiškai įsigyjančio asmens patvirtinto apmokestinamojo asmens statuso tikrinimas siekiant neapmokestinti PVM, kai prekės tiekiamos Sąjungoje pagal galutinę sistemą, labai panašus į

⁸ Dėl konsultacijų su suinteresuotosiomis šalimis žr. Komisijos tarnybų darbinio dokumento 2 priedą – Poveikio vertinimą, pridedamą prie pasiūlymo dėl Tarybos direktyvos, kuria dėl tam tikrų pridėtinės vertės mokesčio sistemos taisyklių suderinimo ir supaprastinimo iš dalies keičiama Direktyva 2006/112/EB ir nustatoma valstybių narių tarpusavio prekybos apmokestinimo galutinė sistema, ir susijusių viešų konsultacijų rezultatus
https://ec.europa.eu/taxation_customs/consultations-get-involved/tax-consultations_en.

PVM mokėtojo kodo tikrinimą. Kadangi patvirtinto apmokestinamojo asmens statusas svarbus tarpvalstybinėse situacijose ir jau veikia IT infrastruktūra, kuria visi mokesčių administratoriai naudojami, būtų tinkama naudoti esamą infrastruktūrą ir jos veikimą išplėsti: įtraukti informaciją apie apmokestinamųjų asmenų patvirtinto apmokestinamojo asmens statusą.

Kad tokia patvirtinto apmokestinamojo asmens statuso informacija būtų įtraukta, visų pirma būtina, kad valstybės narės, kurios atsakingos už patvirtinto apmokestinamojo asmens statuso suteikimą ir panaikinimą įmonėms, kurios įsisteigusios jų teritorijoje, šią informaciją rinktų ir saugotų elektroninėje sistemoje. Todėl iš dalies keičiamas PVM administracinio bendradarbiavimo reglamento 17 straipsnis, siekiant užtikrinti, kad taip pat būtų saugoma informacija apie apmokestinamųjų asmenų patvirtinto apmokestinamojo asmens statusą. Be to, pritaikant PVM administracinio bendradarbiavimo reglamento 31 straipsnį, užtikrinama, kad tam tikro asmens patvirtinto apmokestinamojo asmens statusas galėtų būti tvirtinamas elektroniniu būdu.

Pasiūlymas

TARYBOS REGLAMENTAS

**kuriuo dėl patvirtinto apmokestinamojo asmens iš dalies keičiamas Reglamentas (ES)
Nr. 904/2010**

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 113 straipsnį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę¹,

atsižvelgdama į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę²,

laikydamosi specialios teisėkūros procedūros,

kadangi:

- (1) PVM veiksmų plane³ Komisija paskelbė apie ketinimą pateikti pasiūlymą, kuriuo nustatomi galutinės pridėtinės vertės mokesčio (PVM) sistemos, skirtos tarp valstybių narių vykdomai įmonių tarpvalstybinei prekybai, principai. Kol jie nepriimti, 2016 m. lapkričio 8 d. išvadose⁴ Taryba paragino Komisiją atlikti tam tikrus tarpvalstybiniam sandoriams taikomų Sąjungos PVM taisyklių patobulinimus;
- (2) patvirtintas apmokestinamasis asmuo yra viena iš esminių šios naujos Sąjungos vidaus prekybai skirtos galutinės PVM sistemos sudėtinių dalių ir, be to, bus naudojamas nustatant tam tikras dabartinės PVM sistemos paprastinimo priemones. Remiantis patvirtinto apmokestinamojo asmens sąvoka būtų galima įrodyti, kad konkretus apmokestinamasis asmuo Sąjungoje gali būti laikomas patikimu mokesčių mokėtoju;
- (3) tam tikros Direktyva 2006/112/EB⁵ nustatytos taisyklės dėl sandorių, kuriuos sudarius gali būti sukčiaujama, taikomos tik tuo atveju, jei dalyvauja patvirtinti apmokestinamieji asmenys. Todėl garantuojant, kad tas taisyklės būtų galima taikyti, būtina, kad apmokestinamojo asmens patvirtinto apmokestinamojo asmens statusą būtų galima patikrinti elektroniniu būdu;
- (4) pirmuoju etapu kuriant galutinę PVM sistemą, kaip pasiūlyta PVM veiksmų plane, prekių tiekimo Sąjungoje atveju, kai prekes įsigyjantis asmuo yra patvirtintas

¹ OL C , , p. .

² OL C , , p. .

³ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui dėl PVM veiksmų plano „Bendros ES PVM erdvės kūrimas. Laikas spręsti“ (COM(2016) 148 *final*, 2016 m. balandžio 7 d.).

⁴ 2016 m. lapkričio 8 d. Tarybos išvados dėl galiojančių ES PVM taisyklių dėl tarpvalstybinių sandorių tobulinimo (Nr. 14257/16 FISC 190 ECOFIN 1023, 2016 m. lapkričio 9 d.).

⁵ 2006 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyva 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos (OL L 347, 2006 12 11, p. 1).

apmokestinamasis asmuo, turėtų būti taikoma atvirkštinio apmokestinimo tvarka. Todėl apmokestinamajam asmeniui, kuris tiekia prekes Sąjungoje, labai svarbu žinoti, ar jo prekes įsigyjančiam asmeniui suteiktas patvirtinto apmokestinamojo asmens statusas. Atsižvelgiant į praktinį panašumą su dabar neapmokestinamu prekių tiekimu Bendrijoje ir siekiant išvengti nereikalingų išlaidų ar naštos, reikėtų pasinaudoti dabartine PVM informacijos mainų sistema (VIIES), į kurią reikėtų įtraukti informaciją apie patvirtinto apmokestinamojo asmens statusą;

- (5) siekiant pateikti informaciją apie valstybių narių apmokestinamųjų asmenų patvirtinto apmokestinamojo asmens statusą, valstybės narės turėtų elektroninėje sistemoje registruoti ir saugoti naujausią informaciją apie apmokestinamųjų asmenų patvirtinto apmokestinamojo asmens statusą. Po to valstybės narės mokesčių administratorius turėtų suteikti kitų valstybių narių mokesčių administratoriams automatinę prieigą prie šios informacijos ir, iš Tarybos reglamento (ES) Nr. 904/2010⁶ 31 straipsnio 1 dalyje nurodytų asmenų gavusios prašymą, turėtų turėti galimybę elektroniniu būdu patvirtinti bet kurio apmokestinamojo asmens patvirtinto apmokestinamojo asmens statusą, kai toks statusas svarbus tame straipsnyje nurodytiems sandoriams atlikti;
- (6) atsižvelgiant į tai, kad į šį reglamentą įtrauktos nuostatos yra pakeitimų, padarytų Tarybos direktyva [...] ⁷/ES, rezultatas, šis reglamentas turėtų būti taikomas nuo tų pakeitimų taikymo datos;
- (7) todėl Reglamentas (EB) Nr. 904/2010 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas;

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamentas (ES) Nr. 904/2010 iš dalies keičiamas taip:

1) 17 straipsnis pakeičiamas taip:

„17 straipsnis

1. Kiekviena valstybė narė elektroninėje sistemoje saugo tokią informaciją:
 - a) informaciją, kurią ji renka pagal Direktyvos 2006/112/EB XI antraštinės dalies 6 skyrių;
 - b) taikant Direktyvos 2006/112/EB 213 straipsnį surinktus duomenis apie asmenų, kuriems ši valstybė narė suteikė PVM mokėtojo kodą, tapatybę, veiklą, teisinę formą ir adresą, taip pat datą, kada tas kodas buvo suteiktas;
 - c) duomenis apie tos valstybės narės suteiktus PVM mokėtojo kodus, kurie nustojo galioti, ir datas, kada tie kodai nustojo galioti;
 - d) informaciją, kurią ji renka pagal Direktyvos 2006/112/EB 360, 361, 364 ir 365 straipsnius, o nuo 2015 m. sausio 1 d. ir informaciją, kurią ji renka pagal tos direktyvos 369c, 369f ir 369g straipsnius.

⁶ 2010 m. spalio 7 d. Tarybos reglamentas (ES) Nr. 904/2010 dėl administracinio bendradarbiavimo ir kovos su sukčiavimu pridėtinės vertės mokesčio srityje (OL L 268, 2010 10 12, p. 1).

⁷ [...] Tarybos direktyva [...] /ES, kuria dėl tam tikrų pridėtinės vertės mokesčio sistemos taisyklių suderinimo ir supaprastinimo iš dalies keičiama Direktyva 2006/112/EB ir nustatoma valstybių narių tarpusavio prekybos apmokestinimo galutinė sistema (OL L [...]).

e) informaciją, susijusią su patvirtinto apmokestinamojo asmens statusu pagal Direktyvos 2006/112/EB 13a straipsnį, taip pat datą, kurią tas statusas buvo suteiktas, nesuteiktas ir panaikintas.

2. Šio straipsnio 1 dalies b, c, d ir e punktuose nurodytos informacijos automatinio teiravimosi techninės detalės nustatomos 58 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka.“

2) 31 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Kiekvienos valstybės narės kompetentingos institucijos užtikrina, kad Bendrijos viduje prekes tiekiantys ar paslaugas teikiantys asmenys ir telekomunikacijų paslaugas, transliavimo paslaugas ir elektroniniu būdu teikiamas paslaugas, visų pirma Direktyvos 2006/112/EB II priede nurodytas paslaugas, teikiantys neįsisteigę apmokestinamieji asmenys galėtų, kiek to reikia tokio pobūdžio sandoriams atlikti, elektroniniu būdu gauti bet kurio nurodyto asmens PVM mokėtojo kodo ir jo pavadinimo arba vardo ir pavardės bei adreso galiojimo patvirtinimą. Kiekvienos valstybės narės kompetentingos institucijos taip pat užtikrina, kad elektroniniu būdu būtų galima patikrinti, ar bet kuris nurodytas asmuo pagal Direktyvos 2008/9/EB 13a straipsnį yra patvirtintas apmokestinamasis asmuo, kai toks mokesstinis statusas svarbus to straipsnio taikymo tikslais. Ši informacija atitinka šio reglamento 17 straipsnyje nurodytus duomenis.“

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo 2019 m. sausio 1 d.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

*Tarybos vardu
Pirmininkas*